

FŐVÁROS.

A főváros új kölcsöne.

Mai számunkban megírtuk már, hogy milyen terhes feltételeket akartak szabni a fővárosi kölcsön átvétele fejében az üzlet lebonyolítása céljából összeállított nagy pénzintézetek. Jelentettük, hogy a csoport egyik tagja indítványt is tett, hogy vállalkozzék a szindikátus kedvezőbb feltételek mellett a kölcsön átvételére; de ezt a proposíciót a többi érdekelt elvetették. A Magyar Bank tehát — mint azt a bankcsoport ma már nyilvánosságra is hozza — kivált a szindikátusból és belevonva az üzletbe a külföldi tőke érdekeltségét is, önálló ajánlatot fog tenni a kölcsön átvételére. Valószínű, hogy az ajánlatok már holnap a polgármester elé kerülnek és rövidesen el fog dőlni, kik adják a fővárosnak azt a 100 vagy 120 milliót, melyre szüksége van.

A pénzügyi ügyosztály tervezetét az új kölcsönről ma tették közzé. Az előterjesztés, amelyet dr. Bódy Tivadar tanácsnok és Ács Ferenc számvevő írtak alá, elmondja, hogy az addig mesterségesen visszaszorított igényeknek életrekeltése olyan széles alapon, annyiféle irányban és olyan hevedéssel indult meg, hogy az anyagi eszközöket nem tudták azzal a rendszerrel kezelni, amely lehetséges lett volna egy szigorúan megszabott és megérlelt program mellett. Ezért aprózzák föl a szükségletet, de így sem igen találunk olyat, aki legalább relatív kedvező kölcsönajánlatot nyújtana. Majd ismerteti az angol kölcsön felhasználását s elmondja, hogy ebből még az idei év elején is fedezhették volna a szükségleteket, ha nem jön közbe a gázgyár megváltása, amely miatt egy negyvenmilliósz függő kölcsön felvételére szorult a főváros.

A tanács a közvetlen új szükségleteket 123,327.777 koronában állapította meg, amelyet a pénzügy osztály 98,672.222 koronára szorított le. De ezen (1911—12-re szóló) a szükségleten kívül az 1913—1914. évi szükségletekről is készített kimutatást a tanács s a beruházó programból kitűnik, hogy az összesen 270 millióra tervezett kölcsön kevés, mert a programban 376 millió értékű munkát irányoztak elő.

Az így módosult program tervezete a következő:

Népióléti és kulturális intézmények	30,400.000 K
Középitések	117,779.320 „
Városszabályozás	24,426.129 „
Katonai laktanyák építése	6,160.000 „
Közlekedési és köztisztasági beruházások	14,070.000 „
Gazdasági beruházások	33,190.008 „
Közüktatásügyi és egyházi építkezések	41,134.798 „
Közügazdasági és közélmezési intézmények	21,559.400 „
Közüjátékonyági és tűzoltósági intézmények	15,285.000 „
Közüegészségügyi intézmények	33,797.729 „
Előre nem látottak és	1,395.573 „
Különfélék	37,244.850 „

Mindössze 376,442.807 K

Az előterjesztés részletezi a programot s ebből közöljük a következő terveket: Kislakásokra 28,000.00, műhelyházakra 1,500.000, budai állandó színházra 800.000, csatornázásokra 13,500.000, utburkolásra 9,000.000, villamos telepre 13,020.000, utak villamos világítási felszereléseire 1,033.547, omnibusz megváltására 2,260.000, fogaskerekű megváltására

300.000, fogaskerekű villamos üzemre való átalakítása 750.000, személyszállításra és égetésre 8.000.000, állatkertre 3.583.000, fürdőkre és szállóra 13.595.100, új központi városházára 9.000.000, bérházak felépítésére 3.000.000, előjáróságok építésére 3.000.000, iskolák építésére 38.284.798 korona. Ezenkívül elő van irányozva a szarvasmarha közvágóhidra majdnem 4 millió korona, a marhavásártérre 600.000 korona, a lóvásári telepre 1.500.000 korona, a sertésközvágóhid kibővítésére 1.880.000 korona, a sertésvásártérre 2 millió korona, a központi vásárcsarnok kibővítésére 5 és fél millió korona, detail-vásárcsarnokokra 1 millió korona, állategészségügyi telepre 800.000 korona, vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézetre 500.000 korona, beraktározó és árverező csarnokra 1 millió korona, új szegényháza 5 millió korona, új leányárvaháza 650.000 korona, szeretetháza 600.000 korona, tanonc-otthonra 100.000 korona, nép-otthonokra 1.100.000 korona, özvegy nők otthonára 200.000 korona, szükséglakásokra, menedékhelyekre és népszállókra 3.900.000 korona, cselédotthonokra 1 millió korona, kerületi tűzörségekre 1.090.000 korona, az új fertőtlenítő intézetre 1.710.000 korona, Szent László-kórházra 1.235.000 korona, Szent Margit-kórházra 1.062.000 korona, Szent János-kórház kibővítésére 387.000 korona, tüdőbajos kórházra és szanatóriumra 4.410.000 korona, elmebetegmegfigyelőre 2.300.000 korona, Szent Gellért-kórházra 1.165.000 korona, Szent István-kórházra 1.595.903 korona, az új Rókus-kórházra 17.400.000 korona, gyűjtő-kórházra 1.840.000 korona, a tűzoltó-utcai szükségkórházra 231.247 korona.

A pénzügyi igazgatóság azt hiszi, hogy a mostani s a jövő esztendőben legfőbb 60 milliót használhatnak fel s miután ennek úgy a jövedelmezőségi számítását, mint a kamatterheit kimutatja, a következő javaslatot terjeszti a tanács elé:

1. az 1909. évi 1016. kgy. sz. a. kelt határozattal 270 millió koronában megállapított beruházó-szükséglet második részleteként egy 50 év alatt utólagos félévi annuitásokkal törlesztendő és kamatoztatandó 60.000.000 korona névértékű kölcsön fölvételét méltóztatásuk elhatározni, illetve erészben a törvényhatósági bizottság közgyűlése elé előterjesztést tenni;

2. előterjesztés intéztessék a törvényhatósági bizottság közgyűléséből a pénzügyminiszter urhoz, hogy e kölcsön kötelezvényeinek és szelvényeinek bélyegilletékére vonatkozó kiszabás és a szelvények után fizetendő tőkekamatadó kivétele és beszedése a törvényhatóságnak a 270 millió koronás kölcsönre vonatkozó intézkedéséig függőben tartassék és hogy a székesfőváros kölcsönkötelezvényeinek pupillaritása tárgyában hozott 1904. évi XXXIV. törvénycikk határozmányai e kölcsön kötelezvényeire is kiterjesztessenek, illetve e kötelezvények gyámoltak és gondnokoltak pénzeinek elhelyezésére alkalmasoknak nyilváníttassanak;

3. hogy a fölveendő kölcsönből befolyó pénzekből első sorban az 1910. évi 1993. kgy. és 188.296. belügyminiszteri szám alatt fölvelt 40 millió koronás kölcsönből fennálló tartozás azonnal visszafizettessék és az egyelőre eme kölcsönre engedélyezett munkák véglegesen az ezuttal fölveendő kölcsön terhére számoltassanak el.

A bankcsoportok ma értekezletet tartottak s erről a következő közleményt adták ki:

A Magyar Általános Hitelbank üléstermében ma együttes értekezletet tartottak a fővárosi kölcsönre ajánlatot tevő fővárosi pénzintézetek képviselői. A végrehajtó-bizottság beszámolt a legutóbbi napokban az érdekeltségekkel folytatott tárgyalásokról és jelentette, hogy a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság kilépett a szindikátusból. A városnak teendő ajánlat a hatvan millió koronára szóló 4 és fél százalékos kölcsön dolgában, valószínűleg már holnap fog a szindikátushoz tartozó pénzintézetek nevében Bárczy polgármesternek átnyújtani, ki is azután a köztörvényhatósági bizottság mérvadó tagjait bizalmas ülésre fogja e tárgyban egybehívni.

Ma este a következő közleményt kaptuk:

Egyes lapokban oly híresztelések jelentek meg, hogy a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság a tervbe vett fővárosi kölcsön átvételére egyesült budapesti pénzintézetek köréből azért lépett ki, mert a részéről a fővárosnak teendő ajánlat tekintetében kilátásba vett árfolyam fölemelésére irányuló indítványa nem fogadtatott el. Ezzel szemben a „Budapesti Tudósító” illetékes helyen nyert értesítés alapján konstatálja, hogy e híresztelések a tényállással ellentétesek.